

Nr. akt.

O. K. M. U. 15/1

194

44
129

Protokół przesłuchania świadka

Warszawa, dnia 4 maja 1946r. Sędzia Okręgowy Sledczy II rej. Sadu Okręgowego w Warszawie Halina Weronko deleg. do Komisji Badania Zbrodni Niemieckich przesłuchała niżej wyliczonego w charakterze świadka. Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie oraz o złożeniu przysięgi. Sędzia odebrał od niego przysięgę na zasadzie art. 109 k.p.k. poczem świadek zeznał co następuje:

Imię i nazwisko *Julja Billeca, stan cywilny panna*
Imiona rodziców *Juljan i Lucja z domu Nowelska*
Data urodzenia *23-1-1900 we Wn. Dethowce, pow. Mohylowa*
Zajęcie *lekarz medycyny w państwowej szpitali, ped. ginek. Grodzisk*
Państwowe szpitali Kaniowa i in. Polesie, w K. i, w K. p. Stankowice, w Dethowce
Wykształcenie *doktor medycyny*
Miejsce zamieszkania *Prunowo ul. P.O. 12 m 4*
Wzrost *175 cm - 180 cm*
Kształność *nie uwarunk.*

Na cywilizację wstąpił zorganizowany miejscowy obóz w Prunowie tego rodzaju nie wiele. Początkowo obóz nazywał się Arbeitsamt, a od 1944 r. władze nad Polami i zaudaniem niemieckim. Od 12 sierpnia obóz wstąpił pod nazwą obóz wsielony niemieckim Komendantem pod nazwą *publikum Sieber*. Interesując Sieber wydziałem zgrupowania, regulował aprovisioning, jednocząc władzę nadzając sprawozdania SS i gestapo zgrupowane w t. w. Zielonym Wagonie. Było kilka kolejnych komendantów w Zielonym Wagonie, pamiętam z nich najbardziej w początkowym okresie - do potony koniec 1944 r. nazywał się *Diehl*. Chodził w nocce z czerwonymi flakami i trupem *główny Karol i inni SS - mordercy i gestapowcy nie pamiętam*. Wówczas tam nie ten temat usłyszałem by podać doktorów Sowińskiego zain. w Łodzi ul. Kościuszki nr. 52, która w obóz w Prunowie pracowała jako sanitariuszowa z siostrami samarytanekami, która była niemieckim z tego powodu porozumiewała się z Niemcami. Oprócz Hojzusa i S. S. Arbeitsamt miał maszynę w obóz przy segregacji ludności i tworzeniu transportów wyposażonych do Niemiec. Na tym polu odnaczył się *beruński duński, brutalności inspektor Arbeitsamt Kretschmer* imię nie pamiętam, który uszedł do listopada 1944 r.

IPh/gk/192/28
Ponieważ sekretariat polski, do wysiedlonych pracowników
o ile mi wiadomo była nie była zorganizowana, lecz nastąpiła
spontanicznie. Wstęp na teren oboru uzyskano nie przez
pneumatyczne przewidywanie od poland, później od władz
vermachten. Na teren oboru uchodzą R. G. D. jako organizacja,
lekarski i sanitarny wspaniały, nie dobrośli i kradli
na własną rzecz, ja w dniu 8-ym 1944. t.j. w tym dniu
istnienie oboru wewnątrz do oboru z opasem czerwonego
kryja, bez przewidywania. Wiatrakami lekary w 1-ym dniu
istnienia oboru przewidywanie polegało na wystawianiu
zasiadacii chorobowych, na podstawie ubiorów Niemcy
wyprowadzi osoby umiarkowane nie do chore z oboru. 195
W ten sposób nieważne było uchodzie polski subodner
od wywołania na osoby ob. Niemce. Oprócz siebie, tym
kronie takie samo na Wasze, czy chodili do oboru:
dr. Rymowia, dr. Kaczkowski, dr. Wolframm, dr.
Zygalski, dr. Supryński, dr. Zabedniński.
Zarządca i w tym czasie kierujący kraj jako organizacja
legalkie nie istniał, i takie jako organizacja oficjalne
nie występował, a jedynie wniocy lekare i czesci sanitarny
na podstawie opasem czerwonego wniocy mogło poruncie by
swobodnie w oboru. W dniu 14 sierpnia 1944. nie wem
z czejego powodu, został niaradany z vermachten
nacielnym lekarem oboru dr. König, imię nie wem
i lekarni ob. wniocy takie z vermachten dr. Kleber
Verner i wielu innych ubiorów Niemce nie wem.
obecnie t.j. od 14-ym 1944. zwolnienie od wyjazdu do
Prernya wiec ay to skierowanie do szpitala dusznych,
ay na wyjazd na terenie G. G. zaliczając od lekary
niemieckich, którzy mieli co do woli wniocy
z gestapo. Zwolnienie lekary polskich ^{całkowicie} przewidywało, by ten

L. J. Bielak

do rotweidrenie lebanar niemeckum, przydolanum
 do baraku, po rotweidreniu, lista musiata byc jencu
 zatwierdzona w zielonym wagonie" nie wiem do kademu
 pnie gestapo czy s.s. Muz dodac i lebane niemecky
 stali w oficy do zielonego wagonu i raczej ali na wzur
 palacu przy wydawaniu wolnieni. Listy zwolnionych 196
 i koncepcje wolniennic zostaly zabrane pnie Medicor
 i zaginuly o ile mi wiadomo. Precyzyjne licy i ilosci osob
 zwolnionych z obozu dziennie musiały okreslic nie 200 osob
 w temu wzajem kobiet. Zdarzyly sie wypadki i dr. König odruceł
 osoby kierowane nie wolniennic pnie lebanu palacu. Zdarzo sie
 tamte w zielonym wagonie, nie oplatdaje awentury chowzech,
 odrucet cete listy, ewentualnie przeslat z niej servej
 Morisse.

Oproca nadzoru nad dyktando sie, komendantu obozu
 lebanu oforowych zielony wagon okreslet dozed nolery
 niemieckie transporty. W drodze jutowe sierpie 1944. przydzielone
 do pracy w zielonym wagonie Polke, Knypliuska ^{Mark} tam
 obecne w Boernerowe, ul. Telefoniczna, podstuchete w zielonym
 wagonie rozrusz 15 osob po wyptaniu do Resny transportu
 niemiecku w wagonach zaplanowanych, i bez podalnic posidu
 i wody. Niemcy ci dyskutowali ile niemiecku igrych dojedne
 na miejscu. W okresie gdy rozety modelownie transporty
 ze starobu chodily podziemi, uboze niemozliwosc byto sprawdzic
 ni miaty miejsce awenturarii wiken osob. na ile politycznym
 ora i ich misznelans na terenie obozu. Po repituluji
 soodmiescicie podobno wiken osob z K.B. byto awenturarych
 i misznelanych.

W peronych dwiach sierpie 1944. przyjadity transporty
 z weli i ochoty, okoto 15 sierpie 1944. z woznych ulic, okoto
 15-VIII 1944. przybyta starobu, potem powile padoły przybycie na
 paucstow], - dalzej wykuzosi sie polityczni.

a) wamowawej Wamowawej Normienicno po dostawieniu
 transportu z Wamowawej pomyślności, led ~~Wamowawej~~ K.D.
 z 9 kłach februcyjnych na terenie dawnych wamowawej
 koleznych. Najpóźniej transporty były kierowane do bloku V
 gdzie przeprowadzono segregację. Segregacja poczyniono segregację
 była przeprowadzono przy wejściu do domu. Segregacja odbywała
 się przy pomocy iudowawej pomyślności inspektora Arbeitsamtu
 Kretschmera, który odrzucał się niegodnych kretschmera. 187
 Było więcej więcej w Kretschmer bit i uspoł przy segregacji
 i nie rozdzielat rodzinę i ten i nie dawano czasu na
 rozdzielat więcej, ale na ramieniu pomyślności stoł przed
 wamowawej. W drugiej połowie sierpnia 1944. gdy obóz
 Brunowawej stał się więcej, w Europie, zaczęto segregację
 przeprowadzić na bloku V w sposób całkowicie bardziej
 ludzki, z tym i dawano parę minut czasu na
 rozdzielanie więcej. Wierchowawej na wyjazd do Rzeszy
 Kretschmer pomyślności więcej, i metody kobety kierowan
 do baraku VI, pomyślności na wyjazd na teren g.g.
 pomyślności starsi, kobety z dziećmi, wzięty do baraku
 I, w II baraku uszadowa Komisja lekarska niemiecka.
 Na II i bar Pelsy lekarska przydzieleni do określonych
 baraków, tworzył listy chorych przeznaczyc do II baraku
 tu Koenig albo od ram kwalifikował, albo uwrót sobie
 przedstawił tych ludzi. W III baraku grupowało większym
 i samowawej, którzy proponowali wyjazd do Rzeszy
 wraz z rodzinami, mało jednak było chętnych na wyjazd
 dobrowolny i większość starała się uzyskać możliwość choroba.
 Komiteto "dobrowolnych" proponowały wyjazd co do Kretschmer
 zalesdit tam i wyznaczat warunkach obywateli na
 wyjazd do Rzeszy nie podlegało do cy z tam chory.
 IV barak nie miał określonego charakteru, led więcej
 S. Zielenka

było doświadczenie z transportu gę, do Kresy. Grupowano tam i murarzy i roboty. W baraku w okolicy kofinowej, w której w dużej liczbie warty (niekonkretnie) stali się miejscem grupowania jęńców rannych, zdrowych, ras a VIII - rannych. W IX baraku mieszkała się kuchnia i stajnia.

Warunki sanitarne na onych barakach były okropne. Brak wody, nieprzepracowane powietrze, od 15-VIII 1944 roku budowa promywności laboratoryjnej barakach.

W niektórych barakach brak wody, jak np. w III i IV. W innych istniała obora, która była doprowadzana wzdłuż korytarzy. Woda nie nadaje się do picia, uprzednio wycisniona ze całej folii. Ponadto nie było żadnych urządzeń by usiąść lub się potoczyć. Kartofli nie było w ilości lub tej nie deszcz, wstępnie bazyli.

Podobnie nigdy nie sprzątały były rownie murów, wony były plaże. W czasie gdy w VIII baraku rozkołowała się ranna robiono tam coś w rodzaju pralni.

Okolo 25 sierpnia 1944 r. stano barak obserwacyjny II B, w celu kontroli i obserwacji wprawy polskiej. Tu podobnie były piśtwane prace na 2 piętra. Na drugim piętrze roboty jęńców zrobili dr. Iniejelew, który stwierdził, że nie ma zębów. Na terenie obora

najbardziej palowały choroby wędzlarstwo, - choroba i ostre biegunki. Stwierdzono to do czasu nie mogą podać. Dużo rozległa epidemia nie było, ponieważ wprawy i

dużo rannych; by walczyć z chorobą wywołaną się do Kresy. Nie umiem podać jakie były choroby, wprawy i innych

grobano na cmentarzu Brunnov i Wiew. Pogrzebani znajdowali się d.g.o. i wprawy. Wśród nich byli obcy od pozostałych obora jako wprawy. Jak oficjalnie to nie walczyli ani wprawy. Ojciec ^{Bartholomae} 2 rannych Polaków, obcy murar

Bartholomae 2 rannych Polaków, obcy murar

Bartholomae 2 rannych Polaków, obcy murar

Bartholomae 2 rannych Polaków, obcy murar

Bartholomae 2 rannych Polaków, obcy murar

198

W Katowicach u jego bracia w Warszawie, bliźniego adres nie znam,
 braci tego ojciec Jankowi z rodu Bargłowski działający czas przed wojną
 w obrotach. Obecnie firma on jest w Siołki Samarytanek w Warszawie
 przy ul. Białej nr. 15.

statystyka osób ewakuowanych z Warszawy Niemcy nie prowadzili.
 Te osoby przede wszystkim w Warszawie nie umieli określić.
 Transporty wykonywały z Warszawy bardzo niewiele, ponieważ
 narodziły się okresy ważnego masowego gdy przyjeżdżało po
 kilka tysięcy osób dziennie.

W początkach sierpnia 1944. w tym czasie transporty
 odwoziły do Niemiec były kierowane do dołów koncentracyjnych
 w Białymostku, do Osviecimie i do Ravensbrücku,
 a także do innych miejscowości niemieckich, tego
 nie wiem. Transporty kierowane do Rzeszy także do
 towarowych wagonów, które w tym okresie istniały. 1943

okresu planowania. Po 15 sierpnia 1944. refleksja
 planowania, i transporty były tylko pod strażą.
 Transporty kierowane na terenie G.G. także do
 wagonów towarowych odległych. Także ludzi do wagonów
 cięższych, które były gromadzone.

Obóz zaczął do 16 - i 1945r. do dnia 1 listopada 1944.
 Obóz miał charakter przejściowego obozu przy ewakuacji
 warszawiaków, potem był obozem koncentracyjnym ludzi
 zagarniętych z Łapania. Na terenie obozu w Warszawie
 magazynowano także rzeczy skupione w Warszawie, które
 przetransportowano; wywożono do Niemiec.

Leżące od Niemców różnych środków opatrunkowych
 i lekarstw nie obmyślano. W tym R.G.G. miały swoje
 punkty były Marysia od Niemców, a później z dołów
 dwajcowskich.

W czasie tego urzędowania na terenie obozu w Warszawie
 w końcu czerwca 1944. gdy panował rokosz inspektorów
 L. J. J. J. J.

Kretschmer obonytam ambulancjom i przyjazdowi
chorych, Kretschmer wyszedł do siebie i przyjechał mi
verschereem nad otwor, gróźce ujęciem rękodem, psellem
karot rotmerom tabrac zgrupowanych do siebie chorzech
Wartowalów do transportu. 200

W czasie istnienia domu w Brunelvie, przez miastę przez
bardzo było zapamiętało w Wartowalów w Brunelvie i dalszych
okolicach. U ten sposób osoby usterowane z domu jak chore,
czesto wracoby powrócie do domu.

W tej formie istnienia domu przed obywateli domu przez
vermocht pracownicy Wartowalów przez Niemców było
mieszkalnie bardzo, miasto przez powstanie, wspanie
"Polische bandit" było nie przelazli diermugom. Po obywateli
"Stady przez vermocht sbosceni się poprawity o tyle
ii wspanie i psychologiczne starość się, da nie fale
negumnie.

Omówienie skrzynki "była" "lub koleje E.K.D." "legrowa" "Kw" "rekl. b."
"rany" "siłose" "do 01-11" "Prus"
dopisano: "o formie listy" "Hary" "początek 6-VIII 1944."
"dobra robota" "i t. d." "Bertowien"

Lucia Bielec
P. o. Gdnie
Mierem